

Fisket

Fisket etter breiflabb har det siste året økt i områdene nord for Stad. Den prosentvise økningen i forhold til tidligere år har vært størst i området Halten-Vestfjorden. I området Lindesnes-Stad ser fisket ut til å ha stabilisert seg på et nivå noe over gjennomsnittet for perioden 1995-1999, mens fisket øst for Lindesnes i 2000 ligger noe under dette gjennomsnittet (tabell 4.4.1 og figur 4.3.1). Ifølge Fiskeridirektoratets statistikk viser foreløpige tall en totalfangst på 4.100 tonn for 2000, nesten like mye som i rekordåret 1993. Over halvparten av de norske breiflabbfangstene blir tatt på Møre. Fisket har jevnet seg mer ut over året med den viktigste perioden i mai-november, men med fortsatt en topp i juli-august. Fangstene ført opp under «andre områder» i tabellen er hovedsakelig fra Nordsjøplataet. I tillegg har det noen år vært fangster fra felter ved Færøyene og vest av Skottland. Det aller meste (87 %) av de norske breiflabblingene i 2000 ble fisket innenfor 12 naut. mil, og med spesialkonstruerte breiflabbgarn som den viktigste redskapet.

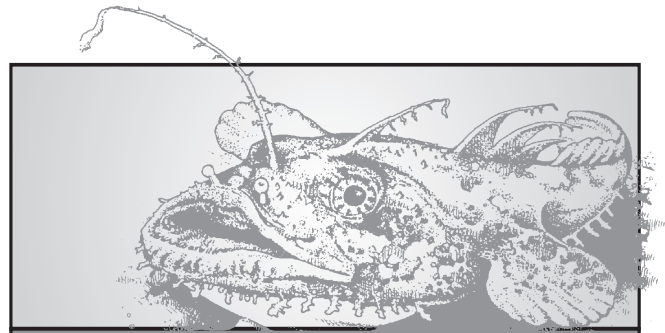
Beregningsmetoder

Datagrunnlaget er for mangelfullt til å kunne foreta tradisjonelle bestandsberegninger. Fangst pr. enhet innsats (antall kilo breiflabb pr. garn pr. døgn) ble i noen år samlet inn fra utvalgte fartøy i området Bremanger-Nordmøre som drev dette fisket. Under forutsetning av at innsats og metoder i fisket holder seg konstant, kan dette vise hvordan bestanden utvikler seg. De to siste årene har det ikke blitt samlet inn slik informasjon fra fiskere. I perioden 1993-1997 ble det også tatt biologiske stikkprøver av breiflabbfangster, så som lengde, alder, kjønnsfordeling og -modning. Dette har gitt oss kunnskap om vekst, og med antagelser om dødelighet kan så utbytte pr. rekrutterende fisk beregnes.

Biologi og bestandsgrunnlag

De norske fangstene består nesten utelukkende av *Lophius piscatorius* (har hvit bukhule). I norske farvann er det bare gjort et par sikre observasjoner av *Lophius budegassa* (har sort bukhule).

Breiflabbgarna varer bare noen få sesonger før de er så slitt at de bør byttes, og det er grunn til å tro at mange har byttet ut 180 mm halvmaskegarn

Breiflabb - *Lophius piscatorius*

Gyteområde: På stort dyp vest for UK.

Utbredelse: Vest av UK til Island, Nordsjøen, Skagerrak og langs hele norskekysten.

Vekst: Kan bli 2 m lang.

med 150 mm. Selv om vi ikke har dokumentasjon på dette så har vi grunn til å tro, mellom annet etter samtaler med fiskere og artikler i media, at dette kan forklare noe av fangstøkningen de siste to årene. Dersom dette er riktig og det nå viser seg at man må ty til tekniske forandringer for å oppnå samme utbytte viser det at innsatsen i fisket fremdeles er for høy og at man med stor sannsynlighet vil få mindre fangster i tiden som kommer. Dette under forutsetning av at rekrutteringen er noenlunde konstant og at ikke noen sterke årsklasser innimellom viser seg langs norskekysten og således fører til økte fangster. Så lenge man ikke har hatt skikkelige redskapskontroller og man heller ikke har informasjon om fangstrater eller størrelsessammensetning i fangsten, blir det imidlertid vanskelig med sikkerhet å fastslå grunnen(e) til fangstøkningen.

For å gjøre riktige bestandsvurderinger bør man altså kjenne til rekrutteringen, hvor mye ungfisk det finnes i eller tilføres norske farvann som kan ventes å rekruttere til den fiskbare delen av bestanden. Ut ifra den kunnskap vi har i dag tror Havforskningsinstituttet at gytingen i norske farvann er for liten til å ha noen avgjørende betydning for breiflabben som vokser opp langs norskekysten, og at rekrutteringen derfor er avhengig av tilførsel av yngel og ungfisk utenfra norske områder. Det burde derfor ha vært gjennomført merkeforsøk for å få kjennskap til breiflabbens vandringer, både av ungfisk og gytefisk.

Tabell 4.3.1 Breiflabb (*Lophius piscatorius*). Landinger (tonn) fra ulike områder. Norske statistikk-områder angitt i parentes. *Anglerfish (L. piscatorius). Landings by area. Areas in the Norwegian catch reporting system are specified in brackets.*

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Nord for Halten (00, 03-06)	37	44	102	70	60	73	53	77	151	505
Halten - Stad (07)	143	444	2940	954	466	814	520	1409	1512	2242
Stad - Austevoll (28)	41	101	600	654	304	436	412	599	707	680
Austevoll - Lindesnes (08)	488	422	555	628	333	358	252	321	454	452
Øst av Lindesnes (09)	64	170	143	263	441	308	186	177	248	187
Andre områder	109	147	97	152	126	83	24	50	51	34
Total	882	1328	4437	2721	1730	2072	1447	2633	3123	4100

Kilde: Fiskeridirektoratet. ¹ Foreløpige tall pr. 15.12.2000.

Reguleringer

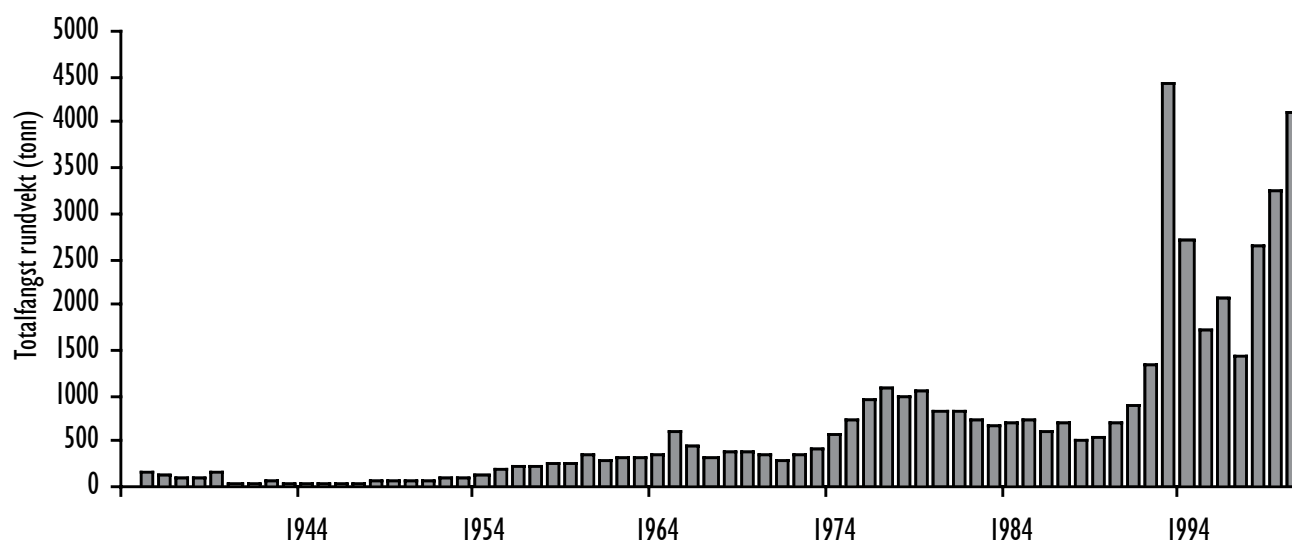
Det er ikke innført totalkvote i breiflabbfisket. I norsk økonomisk sone ble det med virkning fra 1.1.1995 fastsatt en minste maskestørrelse i garn på 180 mm halvmaske i fisket etter breiflabb. For å redusere innsatsen i fisket, og samtidig unngå kvalitetsforringelse som følge av lang ståtid, har Fiskeridirektøren innført krav om at breiflabbgarn skal røktes minst annenhver dag.

Analyse av vekst og dødelighet viser at man kan tape 20-30 % i utbytte pr. rekrutterende fisk når maskevidden reduseres fra 180 mm til 150 mm. For å få størst mulig utbytte av breiflabben langs

norskekysten har derfor Havforskningsinstituttet funnet det riktig å stoppe opp ved 180 mm og la innsatsen i fisket justere seg etter hva som kan være økonomisk drivverdig med en slik maskevidde og røkting annenhver dag. Havforskningsinstituttet har så langt ikke gått inn for ytterligere reguleringer, men gjentar ønsket om at kontrollen med de vedtatte reguleringer innskjerpes.

Summary

The Norwegian fishery for anglerfish developed quickly in the beginning of the 1990-ies from a typical by-catch fishery in trawls and gillnets, to a directed

Figur 4.3.1 Norske landinger (i tonn rundvekt) av breiflabb i årene 1935-2000. *Norwegian landings (tonnes) of anglerfish (Lophius piscatorius) in the period 1935-2000.*

gillnet fishery. The fishery reached a peak in 1993 when 4,437 tonnes were landed. Norwegian landings of anglerfish are almost exclusively composed of the species *Lophius piscatorius*. *Lophius budegassa*, the other species in the northeast Atlantic, has only been observed with certainty two-three times. Most of the Norwegian anglerfish are caught inside 12 nautical miles with special designed gillnets. The fishery is regulated by minimum legal mesh size (360 mm stretched mesh). In order to limit the number of gillnets and to avoid bad fish quality due to too long soaking time of the nets, the fishery is also regulated by an obligation to haul the net every second day.

There is at present no annual quota. After a period of lesser landings the reported landings have increased again during the recent years to 4,100 tonnes in 2000. An illegal fishery with smaller mesh size may have contributed to this increase. Analyses at the Institute of Marine Research have shown that reducing the mesh size from 360 mm to 300 mm may reduce the yield per recruit by 20-30 %. Spawning has been observed in Norwegian waters, but to an extent not believed to be sufficient for maintaining the anglerfish population in this area which therefore will be dependent on larvae drift or fish immigration from other areas.